Díjkiosztás

az önkormányzati ünnepségen

Augusztus 20-án önkormányzati ünnepség keretében Farkas Gyula polgármester bejelentette, hogy a képviselőtestület díszpolgári emlékérmet adományoz Fehér Istvánnak, a jelenleg Ausztráliában élő, 56-os budakeszi halálra ítéltnek. A polgármester méltatása szerint az 1937-ben Esztergomban született Fehér István a háború után került családjával Budakeszire, ahol a helyi futballcsapatban is játszott. 1956. október 23-án a rádió előtt tüntetett, ahol közéjük lőttek. Budakeszin belépett a Nemzetőrségbe. Feladatuk volt, hogy a további vérontás megelőzése érdekében gyűjtsék be a fegyvereket. Így jutott el fegyvertelen társaival a Sziklai Sándor katonatiszt Fő utcai lakásához. Sziklai Sándor rájuk lőtt és a szintén budakeszi Márity Lászlót halálosan megsebesítette. Mikor november 4-én bejöttek az oroszok, több társával együtt Ausztriába, majd Angliába szökött, ahol egyetemet végzett és tovább futballozott. 1964-ben egy ausztrál futballcsapat szerződtette, azóta is Sydney-ben él. Öt gyermeke van, nyugdíjasként még mindig dolgozik. Megőrizte magyarságát, budakeszi barátait, a magyar forradalom és szabadságharc tiszta eszméit és emlékét. Fehér István most nem tudott Magyarországra látogatni, mert az október 23-i állami megemlékezésekre érkezik csak ide, mivel állami kitüntetésben is részesül. A Budakeszi díszpolgári emlékérmet is majd akkor veszi át az akkori polgármestertől.

Mihály István, Gárdonyi József, Straub János

Az 1956-os budakeszi eseményekkel kapcsolatban 17 személyt ítéltek el, néhányukat halálra, a többiek összesen több mint 200 évet kaptak. Fehér István, Gárdonyi József, Mihály István, Straub János, Ács István, Barabás Ferenc, Bokor János kivégezték, Dombi Béla, Dömény László, Horváth Zoltán, Jenei Gábor, Lendvai Dániel, Márkus István, Szommer János, Takács Károly kivégezték, Tóth Ferenc és Tóth Miklós. A polgármester Gárdonyi Józsefet, Mihály Istvánt és Straub Jánost 56-os emléklappal ajándékozta meg.

kohuka

Albert Gábor:
Hol vannak azok az oszlopok?
1956 emlékére

Albert Gábor regényében minden arra az igazságtevő és megtisztító viharra utal, amelyet 1956. októbere a magyar és a 20. századi világtörténelemben jelentett. A cím a Bibliából ismert, százszor megalázott, csapdába ejtett, megvakított, de még vakon is a rárótt kötelességét teljesítő Sámson hőstettére utal. Ő kérdi ugyanis rabtartójától és kísérőjétől, mikor cirkuszi mutatványként a két hatalmas oszlopon nyugvó templomba viszik, hogy hol vannak azok az oszlopok? „Azzal átfogta Sámson a két középső oszlopot, amelyeken a ház nyugodott, az egyiket jobb kezével, a másikat bal kezével. Megfeszítette erejét, úgyhogy a ház rádőlt a városfejedelmekre, és mindazokra, akik benn voltak." (A bírák könyve 16. rész. 26-30. vers) A könyv „hősei" közül többen is erre a sámsoni szerepre készülnek, s a regény nem más, mint „fogáskeresés" azokon a bizonyos, rendszert tartó oszlopokon. Jóslás, prófécia, tiszteletadás egyszerre ez az 1956 szellemét sugárzó, annak emlékét idéző, emberi sorsokból épített regénykatedrális. Az 1983-ban keletkezett regényt a szerző az utóbbi években többször átdolgozta, hogy cenzúraviszonyoktól függetlenített, végleges változatát az olvasók elé tárhassa.

Pont Kiadó

Könyvbemutató szeptember 22-én 18 órakor a budakeszi könyvtárban.

1956 FÉNYLŐ ARCAI

Kiss Iván animációs filmrendezőt '56-ról készülő rajzfilmje indította arra, hogy Nagy Gáspárral közösen egy képvers albumot készítsen. Ez az egyszerűségében is szép és különleges album a Püski Kiadó gondozásában jelent meg az idei ünnepi könyvhéten. Szeptember 22-én 18 órakor a Budakeszi Könyvtárban a helyi közönség is megismerheti, remélhetőleg mindkét szerző társaságában.

Kiss Iván korabeli fényképek százait gyűjtötte össze, hogy az arcokban találja meg a forradalom emberi sorsokban, érzelmekben, mozdulatokban, pillantásokban, mosolyokban megmutatkozó valódiságát. Hiszen ezek a gyönyörű arcú emberek vívták a forradalmat. De nem csak a fiatalok, hanem az öregek is gyönyörűek, mert sugároznak valamitől. A felszabadultság élménytől sugároznak – nyilatkozta Kiss Iván a Kossuth Rádiónak.

Nagy Gáspár egész költői pályafutását végigkíséri 1956 emléke és szelleme. A fiatal költő már a 70-es, 80-as években írt a forradalomról, Nagy Imréről, az újratemetés lehetőségéről, a Júdásfa harminc leveléről verset. Ezek általában botrányos következményekkel jártak, a Tiszatáj bezúzásával és azzal, hogy Nagy Gáspár iránt a III/III.-as ügyosztály különleges érdeklődést kezdett tanúsítani. A Kossuth-díjas budakeszi költő verseket írt Kiss Iván grafikáira, kinagyított arcaira, ismeretlen és jól ismert mártírjaira, mint Mansfeld Péter, Szirmay Ottó, Sricker Kati, Wittner Mária, Magyar Kati, Tóth Ilona, Obersovszky Gyula, Pongrácz Gergely, Rácz Sándor és Angyal István. Az első verset, a *Fénylő arcok és tükörképek* címűt kifejezetten erre a könyvre írta. A második, az *Október végi tiszta lángok* egy készülő oratóriumnak is a szövege, melyen Szokolay Sándor már dolgozik.

Nagy Gáspár az ünnepi könyvhét alkalmával a Magyar Nemzetnek adott interjújában arra bátorít mindenkit, hogy vidéken is, kisebb településeken is emeljenek minél több emléket a forradalomnak még akkor is, ha ezek nem lesznek feltétlenül egységesen magas színvonalúak, mert ez az esély arra, hogy valamelyikben mindenki megpillanthassa, átélhesse a maga személyes 1956-ját, annak leggyönyörűbb és legborzalmasabb pillanataival együtt. Ő maga az elmúlt években járta az ország középiskoláit, hogy azoknak a fiataloknak is átadhassa '56 élményét, akik akkor még nem éltek, hiszen a tankönyvek évtizedeken át hallgattak arról, ami valójában történt és sokszor az írott anyaghoz a történelemtanárok sem teszik hozzá mindazt, amitől valakiben életre kel a történelem. Ma a világ még mindig többet tud '56-ról, mint sokan a magyarok közül. Ennek az oka a több évtizedes hallgatás, mely a Kádár-érában övezte a történteket, de az is, hogy az emigrációban élők sokat tettek azért, hogy '56 emléke ne merülhessen feledésbe, s hogy a világban minél többen megismerjék az események igaz történetét. 1956 olyan történelmi pillanat volt, amilyen minden száz esztendőben csak egyszer adatik nekünk, magyaroknak.